

Brama Floriańska - Klub Podróżników Śródziemie

 klubpodroznikow.com/relacje/polska-ciekawe-miejsca/1545-brama-florianska

Klub Podróżników Śródziemie

poleca

Tajemnice Krakowa

Brama Floriańska

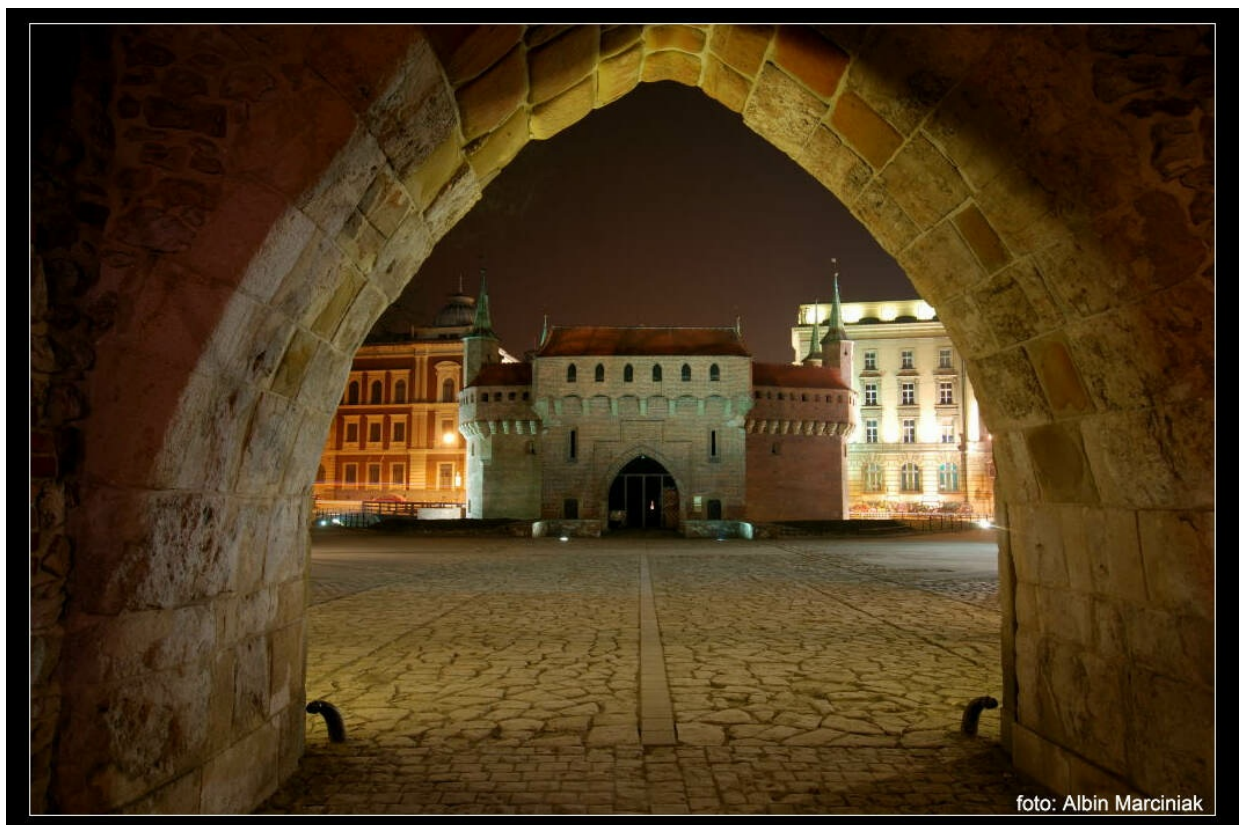
Liczy 34,5 m wysokości (do gałki hełmu). Znajdującą się nad wejściem (od strony Plant) płaskorzeźbę z orłem piastowskim wykonał Zygmunt Langman według projektu Jana Matejki. Zastąpiła ona w 1820 roku wcześniejszego orła. Od strony miasta widnieje płaskorzeźba z XVIII wieku wyobrażająca św. Floriana. Barokowe zwieńczenie Bramy Floriańskiej zostało wykonane w 1660 roku. Przy portalu bramnym do dziś zachowały się prowadnice na kratę. Wewnątrz bramy znajduje się klasycystyczny ołtarz z początku XIX w. z późnobarokową kopią cudownego obrazu Matki Boskiej Piaskowej.

Obecnie brama wchodzi w skład trasy turystycznej Mury Obronne.

Stanowi pozostałość po dawnych murach miejskich. Jest jedną z ośmiu krakowskich bram obronnych obok sławkowskiej, grodzkiej, wiślniej, mikołajskiej-rzeźniczej (Brama na Gródku), szewskiej, nowej i pobocznej.

W XIII i XIV wieku Kraków otoczono murem. Brama Floriańska, o której źródła pisane wspominają od 1307 roku, była jedną z bram w murach obronnych. Przez bramę biegł trakt do Kleparza koło Kościoła św. Floriana; tutaj też zaczynała się Droga Królewska na Wawel.

Mury miejskie Krakowa zostały wyburzone na mocy decyzji cesarza austriackiego Franciszka II Habsburga z 1806 r. rozbiórki dokonano w latach 1810-1814 oraz w pierwszych latach istnienia Wolnego Miasta Krakowa. Mury floriańskie ocalały dzięki zdecydowanej interwencji Feliksa Radwańskiego seniora (1756-1826), architekta, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego, senatora Wolnego Miasta Krakowa.

Spośród niegdyś istniejących potężnych średniowiecznych fortyfikacji Krakowa w pełni zachował się jedynie fragment obwarowań liczący ok. 200 m długości z bramą Floriańską i

trzema przylegającymi do niej basztami.

Brama Floriańska to główna brama miejska, po raz pierwszy wzmiankowana w źródłach historycznych w 1307 r. Jej nazwa pochodzi od położonego pobliskiego kościoła św. Floriana na Kleparzu. W XIV w. uzyskała formę wysokiej wieży kamiennej na planie zbliżonym do kwadratu, wraz z prostym czworobocznym przedbramiem. Bramę przecinał przejazd o ostrołukowym sklepieniu, od strony miasta zabezpieczały ją drewniane wrota, a od zewnątrz drewniana lub żelazna krata, która była podnoszona i opuszczana po specjalnych kamiennych prowadnicach.

Pod koniec XV w. w związku z rozbudową obwarowań i budową potężnego Barbakanu otrzymała ceglana kondygnację z machikułami na kamiennych krotoszynach. Przez wieki brama Floriańska i Barbakan były połączone umocnioną tzw. szyją. W czasach nowożytnych brama Floriańska nabrała symbolicznego znaczenia reprezentacyjnej bramy wjazdowej do miasta na Drodze Królewskiej (Via Regia).

Obecnie budowla liczy 34 m. wysokości. Od strony zewnętrznej znajduje się na niej płaskorzeźba orła piastowskiego, wykonana w 1882 r. wg projektu Jana Matejki, od strony miasta - barokowa płaskorzeźba św. Floriana. W sklepionym przejeździe umieszczono ołtarzyk Matki Boskiej Piaskowej, w 1835 r. przeniesiony z tzw. szyi. Na piętrze bramy znajduje się kaplica fundacji książąt Czartoryskich, z neogotyckim balkonikiem od strony miasta, zaprojektowanym w 1840 r. przez Karola Kremiera.

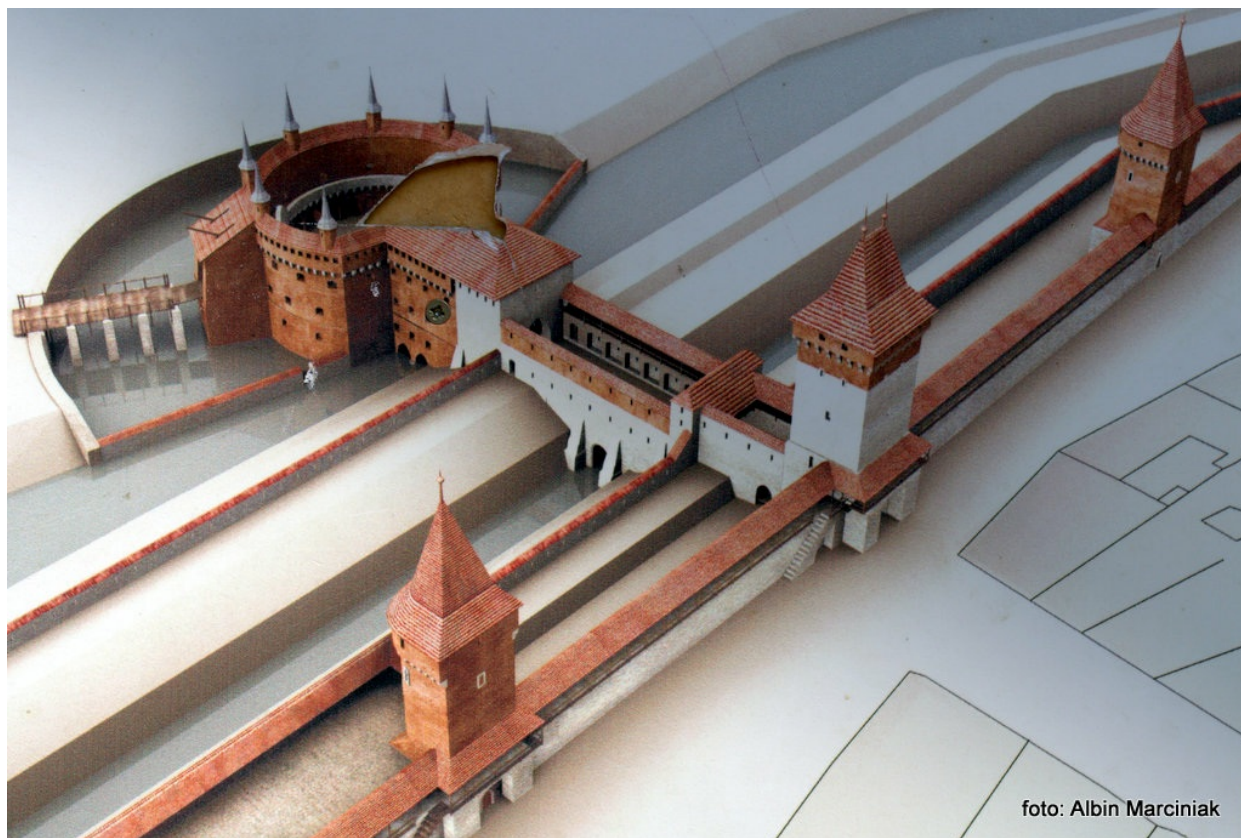
Pierwsze wzmianki źródłowe dotyczące systemu obronnego Krakowa pochodzą z czasów panowania księcia Leszka Czarnego (1279-1288). Były to otoczone fosą umocnienia drewniano-zimne. Ich wznoszenie rozpoczęto od północnej strony miasta, najbardziej narażonej na atak wroga. Kolejny etap rozbudowy i umacniania murów obronnych to czasy panowania Wacława II (1291-1305), rozpoczęto wówczas budowanie obwarowań kamiennych.

Powstały murowane bramy: Rzeźnicza, Grodzka, Floriańska, Wiślna, Sławkowska, Mikołajska i Szewska, później zaś Nowa. Następnie połączono je ze sobą wysokim i grubym murem. Na początku XIV w. murowane fortyfikacje otaczały już całe miasto lokacyjne. Ostatecznie, za panowania Kazimierza Wielkiego (1333-1370), obwarowanie to połączono z przebudowanymi fortyfikacjami Okołu, czyli dawnego podgrodzia, przylegającego od północy do wzgórza wawelskiego.

Do dnia dzisiejszego zachowały się jedynie trzy baszty przy Bramie Floriańskiej, połączone kamiennym murem obronnym. Od strony ul. Szpitalnej Baszta Pasamoników (czyli szmuklerzy - rzemieślników wyrabiających pasy), dalej Stolarska (zwana inaczej Powroźniczą) i tuż przy ulicy Sławkowskiej - Ciesielska. Wszystkie osadzone zostały na kamiennym wykuszu i nadbudowane przy użyciu cegły w XV w. Baszta Pasamoników i Stolarska w wyższych kondygnacjach mają przekrój półkola i zwieńczone są machikułami oraz półstożkowatymi dachami.

Baszta Ciesielska w części ceglanej o przekroju sześcioboku nakryta została ostrosłupowym dachem. Miała ona za zadanie ochronę Arsenału Miejskiego, a także pobliskiego kościoła Pijarów.

Mury Obronne

Oddział podległy Działowi Edukacji

ul. Pijarska, 30-547 Kraków

tel. (12) 421-13-61, 619-23-20

sezon zimowy nieczynne

sezon letni kwiecień – październik

10.30–18.00

Ceny biletów:

**Bilety można nabyć w kasie oddziału lub w Centrum Obsługi Zwiedzających,
Sukiennice, Rynek Główny 1**

Rezerwacja usługi przewodnickiej (oprowadzanie) na stronie www.mhk.pl

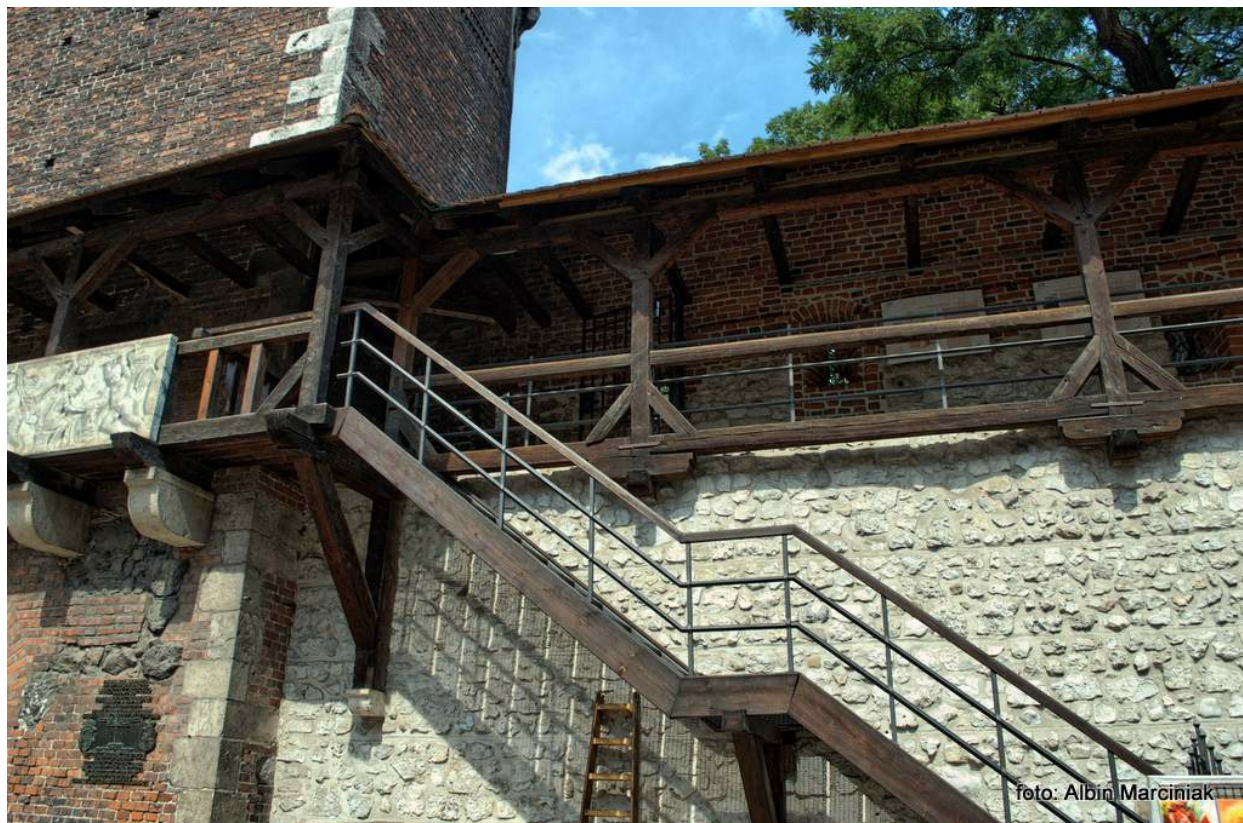

foto: Albin Marciniak

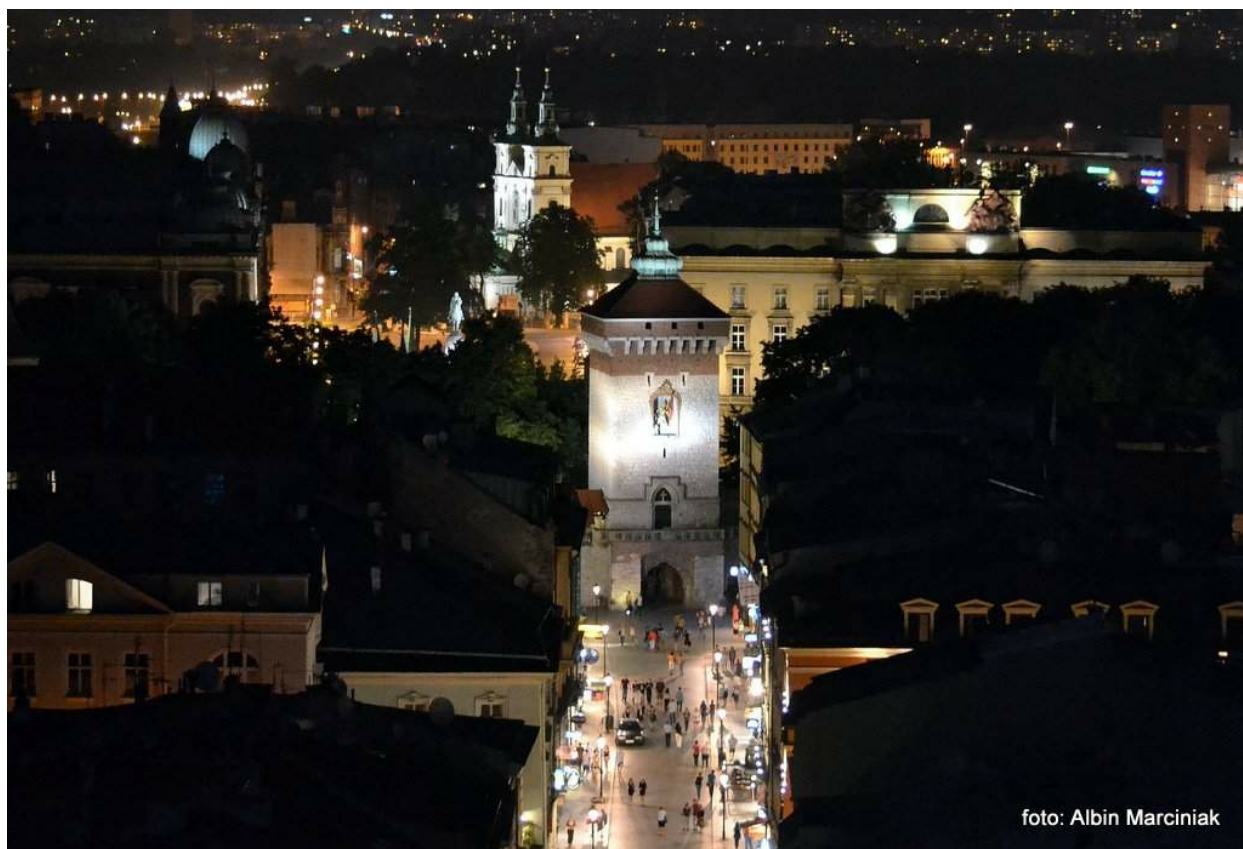

foto: Albin Marciniak

foto: Albin Marciniak

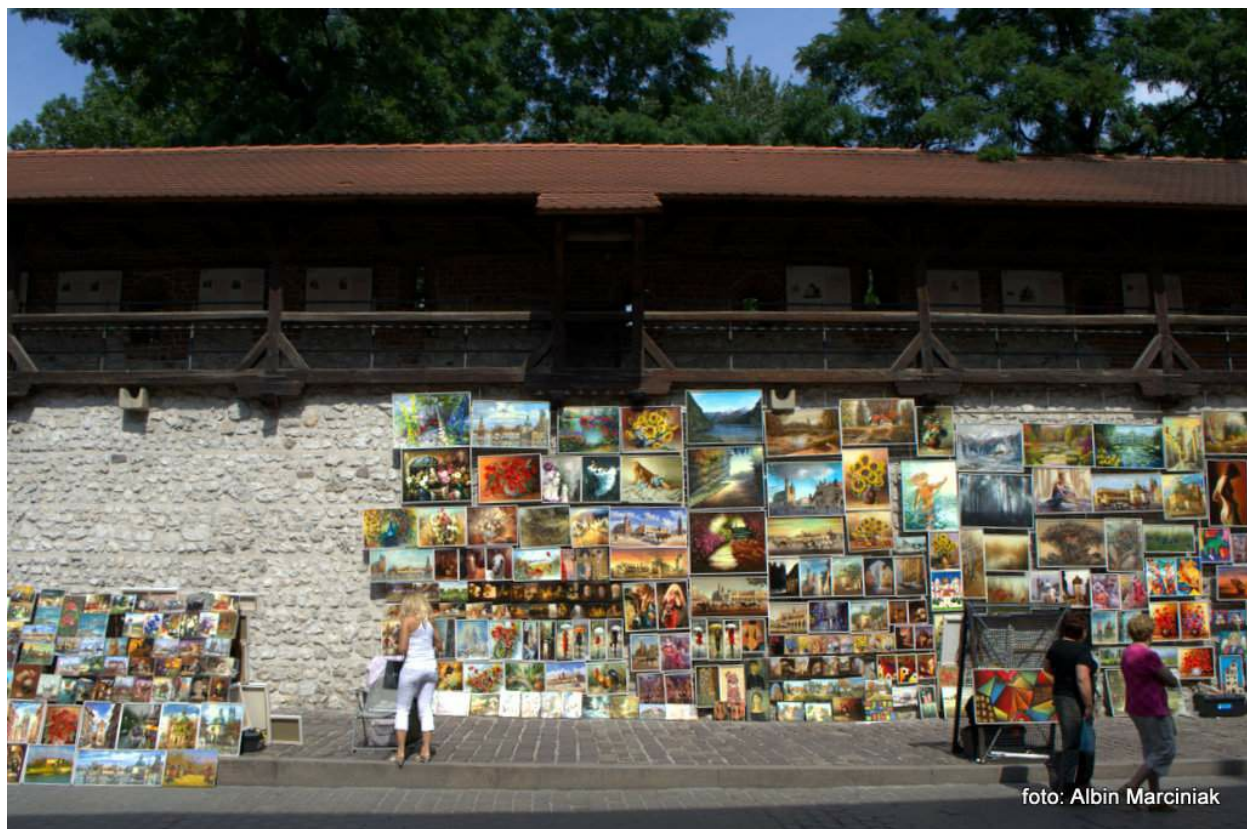

foto: Albin Marciniak

foto: Albin Marciniak

foto: Albin Marciniak

foto: Albin Marciniak

foto: Albin Marciniak

foto: Albin Marciniak

foto: Albin Marciniak

foto: Albin Marciniak

foto: Albin Marciniak

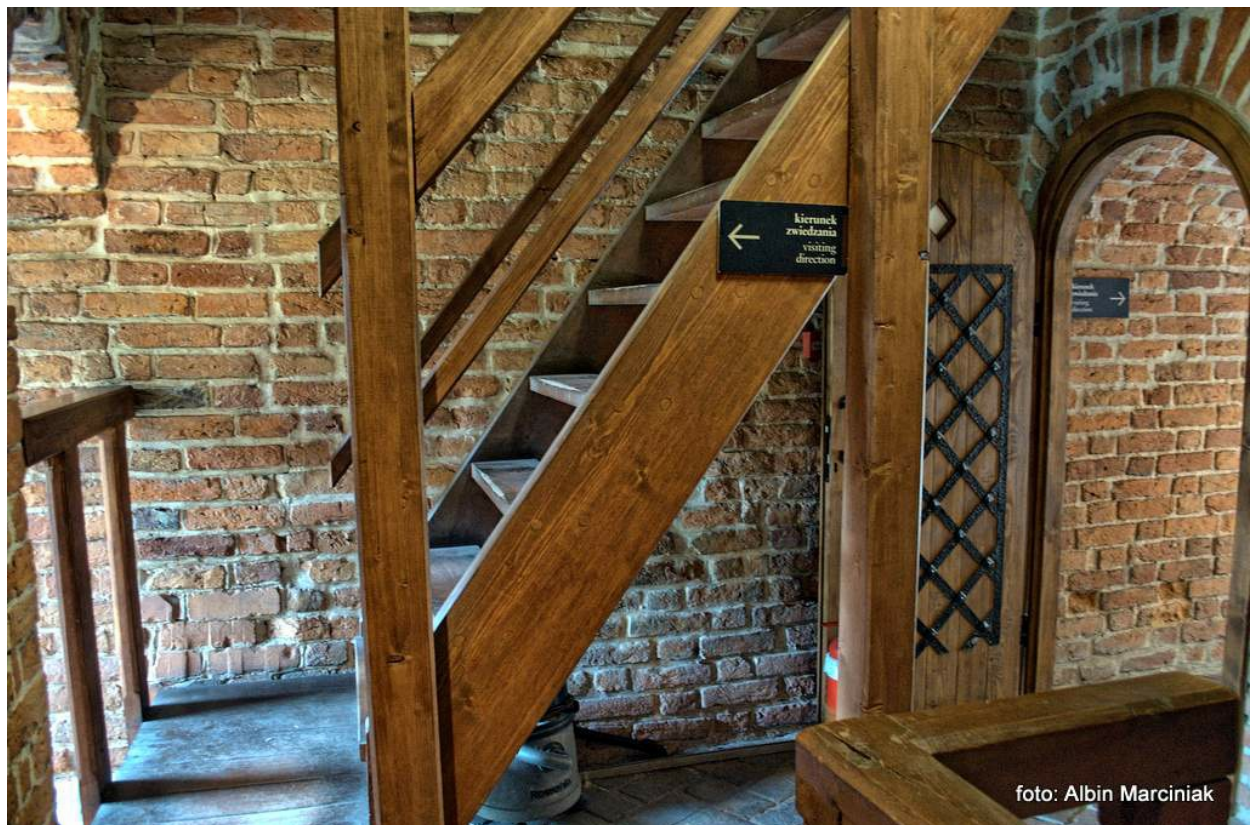

foto: Albin Marciniak

foto: Albin Marciniak

foto: Albin Marciniak

foto: Albin Marciniak

foto: Albin Marciniak

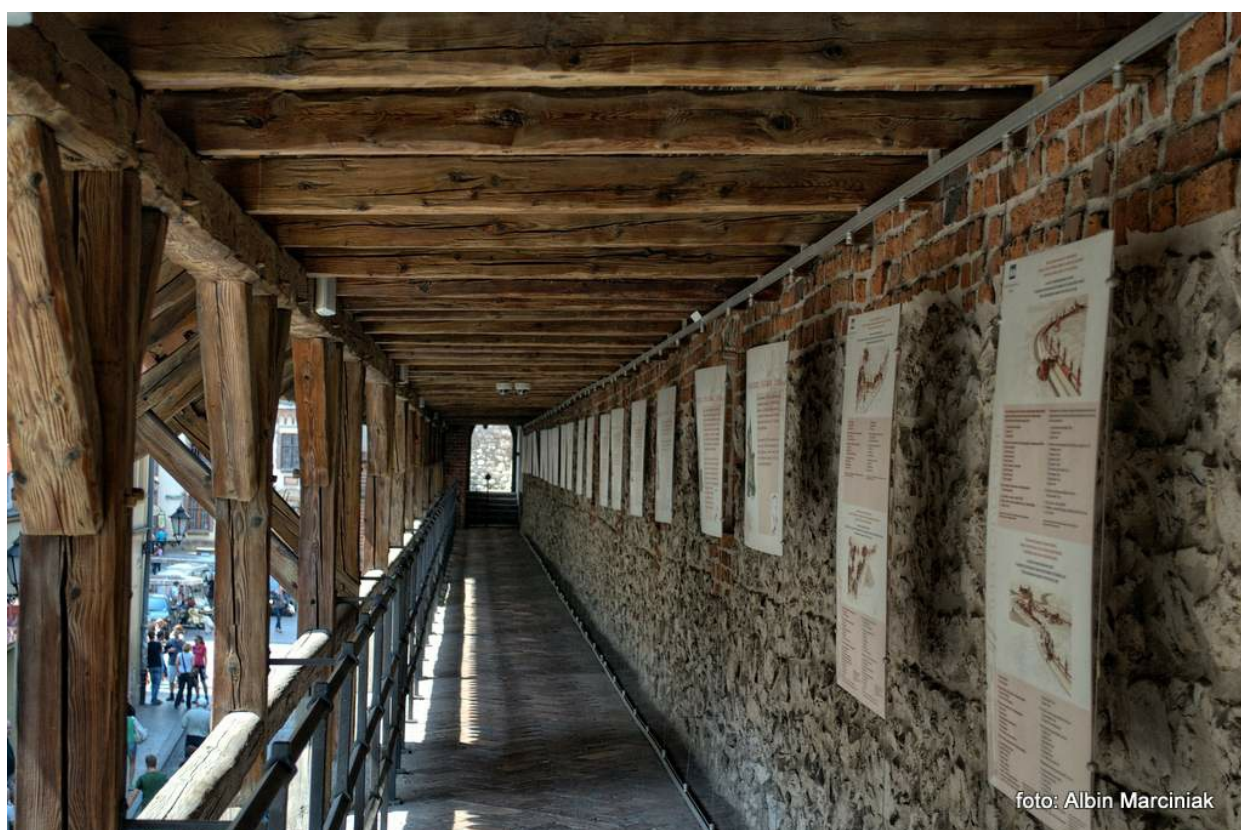

foto: Albin Marciniak

foto: Albin Marciniak

foto: Albin Marciniak

foto: Albin Marciniak

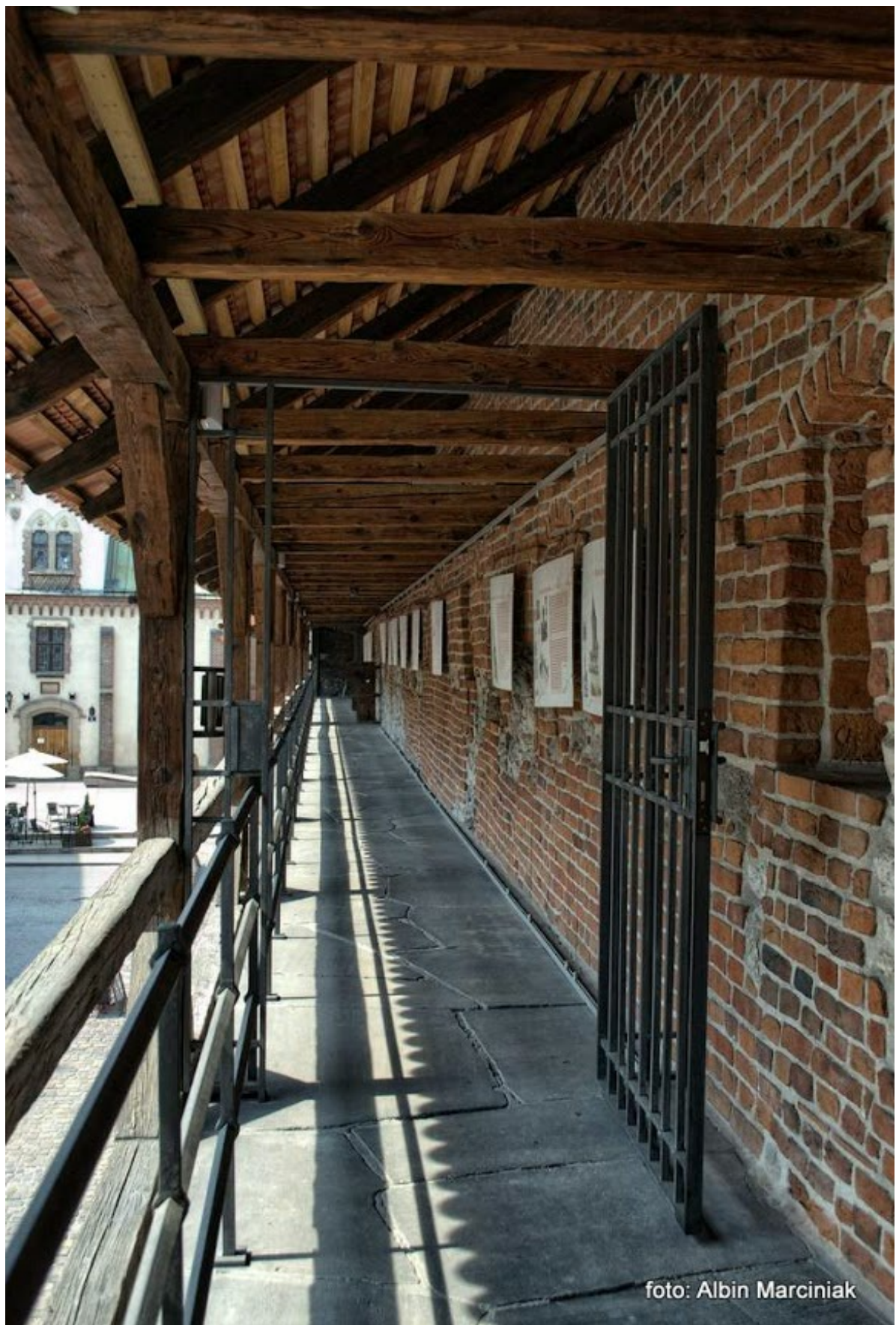

foto: Albin Marciniak

foto: Albin Marciniak

foto: Albin Marciniak

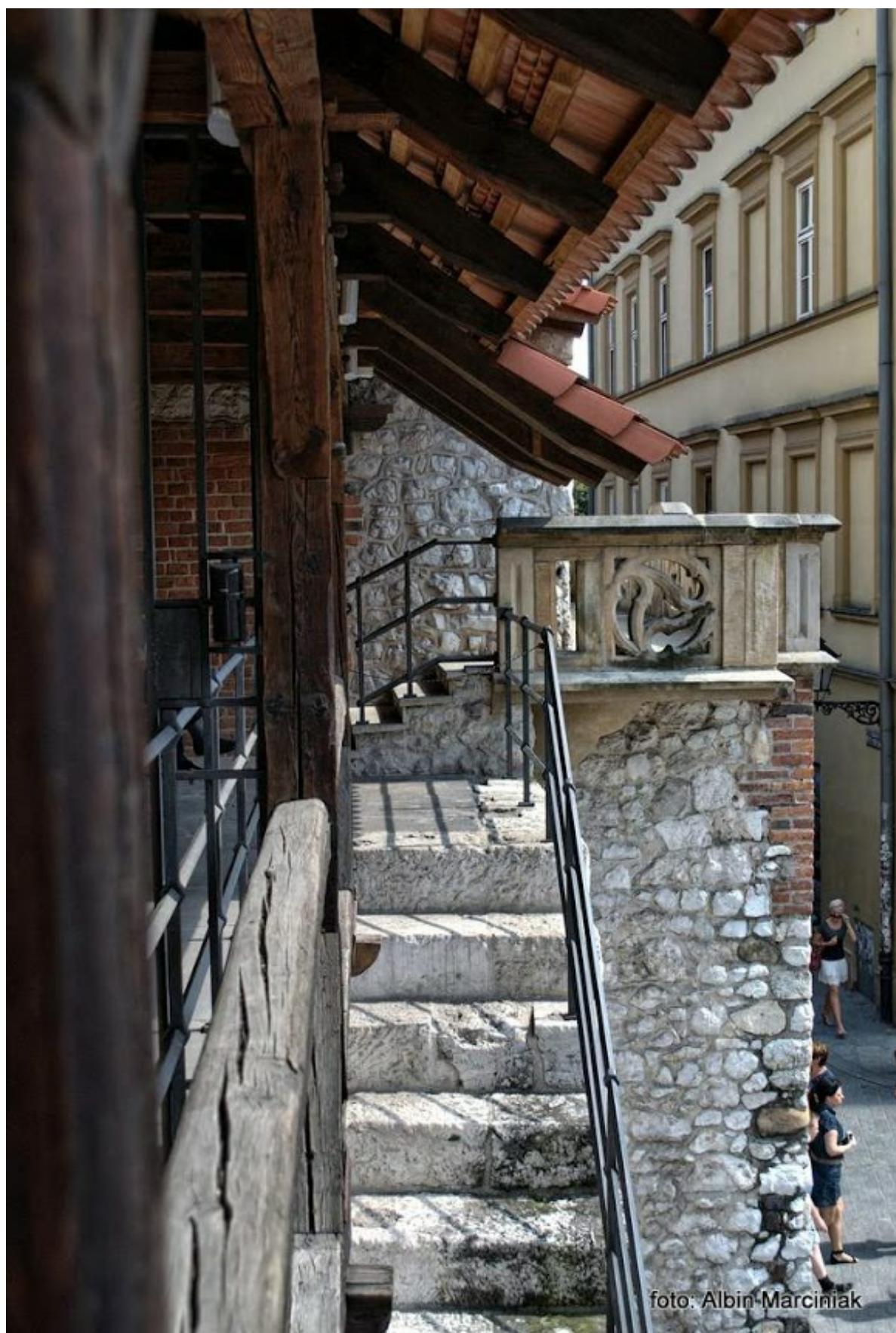

foto: Albin Marciniak

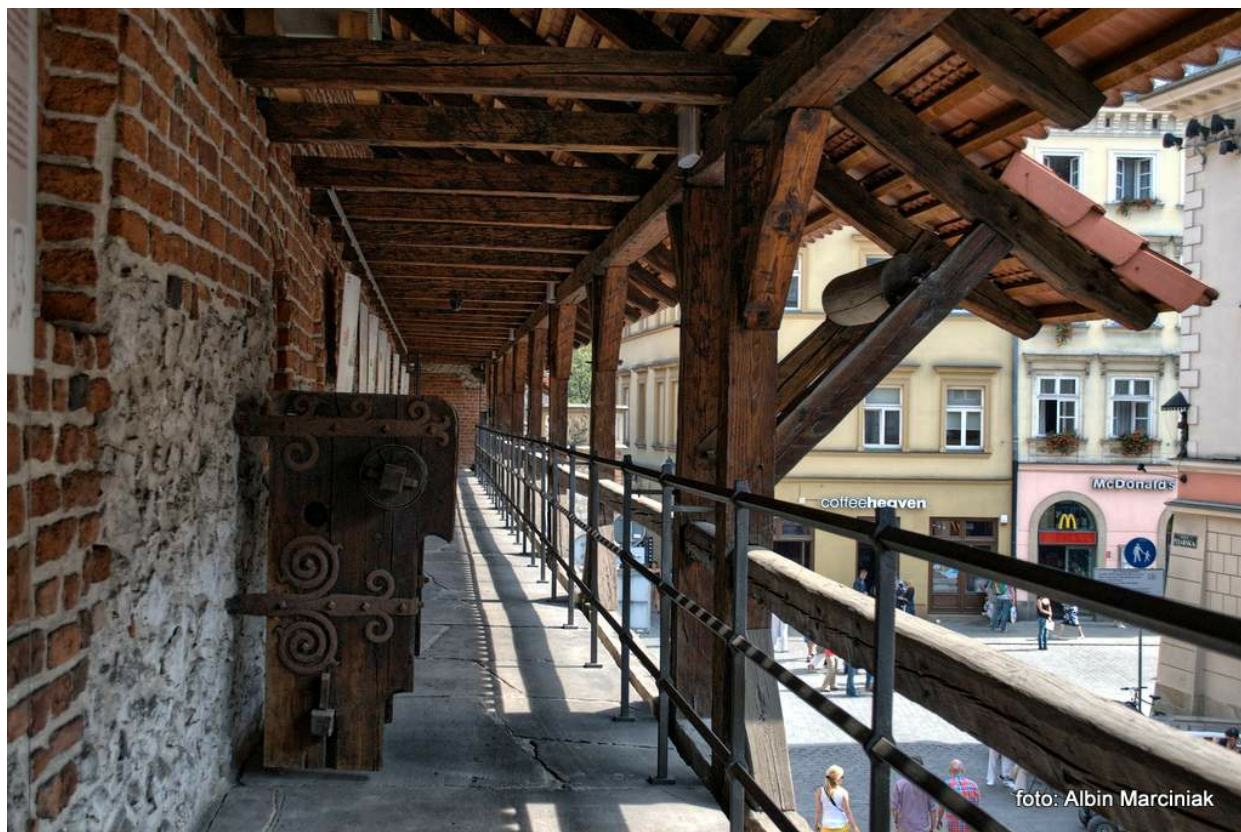

foto: Albin Marciniak

foto: Albin Marciniak

foto: Albin Marciniak

foto: Albin Marciniak

